

Eğitimin Sosyolojisi

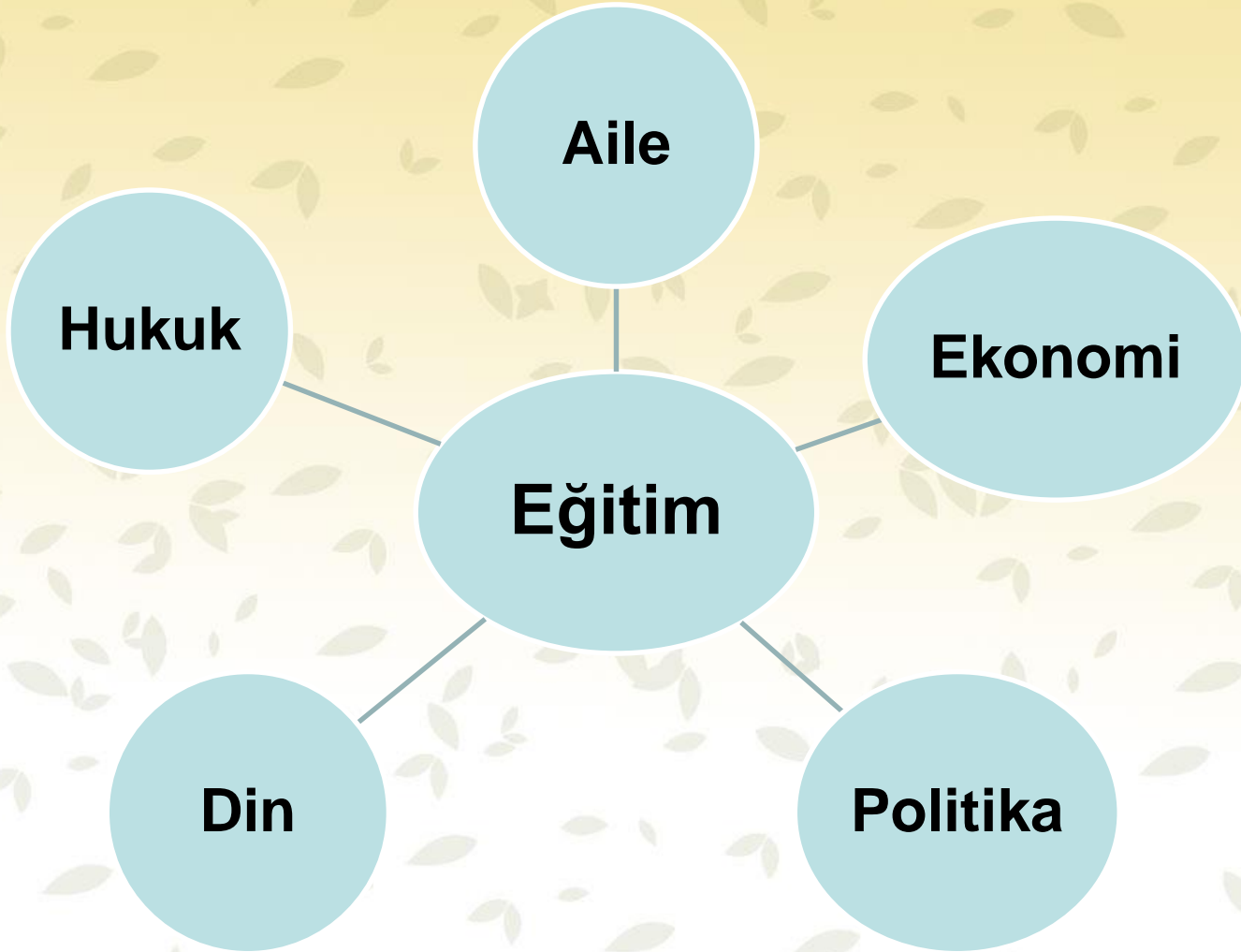
Eğitimin Toplumsal Kurum ve Süreçlerle İlişkisi

Eğitimin Toplumsal Kurum ve Süreçlerle İlişkisi

- Eğitim, işlevlerini yerine getirirken bir yandan bir takım toplumsal kurumlarla (aile, ekonomi, politika, din, hukuk gibi) etkileşim halindedir.
- Diğer yandan da eğitim, toplumsal yaşamda önemli rol oynayan bazı toplumsal süreçlerle de ilişkilidir.

Eğitimin Toplumsal Kurum ve Süreçlerle İlişkisi

Eğitimin Toplumsal Süreçlerle İlişkisi

A. Sosyalleşme ve Eğitim

- Eğitim kurumlarında sosyalleşme süreci amaçlı, planlı, kontrollü ve denetimli bir temelde yürütülür. Bu nedenle okullar bireyin sosyalleşmesinde en fazla etkili olan kurumlardır.
- Bu bakımdan sosyalleşme süreci bir tür kültürlenme olarak da düşünülebilir.

B. Toplumsal Değişme ve Eğitim

- İnsanlığın başlangıcından günümüze kadar sosyal yaşamda sürekli bir **gelişme ve değişim** olmuştur ve bu sosyal değişim zorunludur.
- Değişimin olumlu yönde olması için **eğitim kurumlarına** önemli görevler düşmektedir.
- *Yapılması gereken değişimin karşısında olmak değil, eğitim kurumlarımız aracılığı ile değişimi kontrol altına almak, olumlu bir şekilde yönlendirmek, zararlı olabilecek etkilerinden özellikle genç kuşakları korumaktır.*

C. Toplumsal Hareketlilik ve Eğitim

- Toplumsal hareketlilik, toplumun değişik kurumlarındaki insanların ya da grupların toplumsal hiyerarşı içerisinde yer, meslek, statü veya sınıf değiştirmesi olarak tanımlanmaktadır.
- Toplumsal hareketlilik;
 - Yatay hareketlilik (aynı ya da benzer statüler arasında)
 - Dikey hareketlilik (farklı statüler arasında)

Toplumsal Hareketlilik

- **Yatay hareketlilik;** hem coğrafi, hem de belirgin bir gelir ve saygınlık farkı yaratmayan hareketliliği kapsar.
- Örnek; eşit saygınlık ve gelir düzeyinde meslekten mesleğe geçiş...

- **HAREKETLİLİK** : Birey yada grupların toplumsal yada fiziksel hareketleridir.
- **FİZİKSEL HAREKETLİLİK (COĞRAFİ HAREKETLİLİK)** : Birey yada grupların fiziksel olarak yer değiştirmeleridir.
Örn. Göçler.
- **TOPLUMSAL HAREKETLİLİK** : Birey yada grupların toplumsal statülerindeki değişimlerdir.

Toplumsal Hareketlilik

- Dikey hareketlilik; sosyo-ekonomik kategoriler ve toplumsal sınıflar arası hareketlilik. Yukarı doğru olduğu gibi aşağı doğru geçişlerde mümkün.
- Dikey hareketlilik kuşaklar arası olabileceği gibi (bir kız veya oğul babasını sınıfından yukarı çıkarıyor/indiriyor,..) aynı kuşakta da (bir fabrika işçisinin işini bırakıp kendi başına çalışmaya başlayarak zengin olması,..) cereyan edebilir.

Toplumsal Hareketlilikte Eğitimin Rolü

- Eğitim yoluyla yukarı doğru toplumsal hareketlilik, söz konusu toplumda eğitimde fırsat eğitliği sağlandığı ölçüde gerçekleşir.
- Günümüzde ortaya çıkan yeni mesleklerin gerektirdiği bilgi ve beceriler eğitim yolu ile elde edilir.
- Bu yönüyle eğitim dikey toplumsal hareketliliğin hem nedeni hem de aracı olmaktadır.

Toplumsal Hareketlilikte Eğitimin Rolü

- **Sanayileşmiş toplumlarının** temel özelliklerinden biri olarak bireylerin **artan hareketliliği** gösterilmektedir. Ekonomik büyümeye paralel olarak artan bir hareketlilik söz konusudur.
- Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, gelişmiş ülkelere oranla sınıflar arasında hareketlilik daha azdır.

D. Toplumsal Kontrol (Denetim) ve Eğitim

- Toplumsal kontrol, bireylerin toplumda genel geçer olan kuralları benimsemeye ve bunlara uygun olarak davranmaya zorlanmasıdır.
- Toplumdaki huzur ve istikrarın sağlanması açısından toplumsal kontrol oldukça önemlidir. Bu kontrol çoğu zaman yazılı olmayan kurallarla sağlanmaktadır ve formal veya informal eğitim yoluyla bireylere öğretilmektedir.

D. Toplumsal Kontrol (Denetim) ve Eğitim

- Sıradan birçok olayla ilgili olarak insanların ortak tepkide bulunmasını sağlamak çoğu zaman zor olsa da, toplumun genelini ilgilendiren birçok olayda insanlar hiçbir yönlendirmeye ihtiyaç duymadan ortak tepkilerde bulunabilmektedirler.
- Örneğin, bireysel olarak herkes farklı bir takımı desteklese de, milli takımın maçlarında herkes milli takımı desteklemektedir.
- Bu ortak tepkiler sayesinde toplumsal kontrol sağlanması kolaylaşmaktadır.

Sosyal Olaylar

(Social Phenomenon)

Özetlemek Gerekirse Eğitim ;

- Sosyal sınıf farklılıklarının azaltılmasında,
- Toplumsal hareketliliğin gerçekleşmesinde,
- Sosyo-kültürel bütünleşmenin sağlanmasında etkili bir araçtır.

Eğitim Kurumlarının Toplumsal İşlevleri

Eğitim;

- *Bireyin bireysel yeteneklerini geliştirmek*
- *Bireyin içinde yaşadığı topluma uyum sağlaması şeklinde iki noktaya vurgu yapmaktadır.*

Eğitim Kurumlarının Toplumsal İşlevleri

Öyleyse eğitim bireyi hem bireyselleştirmekte hem de toplumsallaştırmaktadır.

Eğitim bireye toplum değerlerini, toplumsal kuralları, normları çeşitli yollarla öğreterek onu toplumsallaştırır.

Eğitimde Fırsat Eğitliği...

- Herkese eğit miktarda öğrenim imkanı,
- Asgari ölçüde öğrenim görme hakkı,
- Sahip olunan yeteneklerin ve zihinsel potansiyelin tamamından yararlanılacak bir eğitim-öğretim
- Eğitimin en üst seviyelerine çıkabilme hakkının sağlanmasıyla eğitimde fırsat eğitliği sağlanabilir.....